

Selmeczbányai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felolós szerkesztő:

VÖRÖS FERENCZ.

Kiadók:

JOERGES AGOST özv. és Fia.

A lapot illető közlemény a szerkesztőre, az anyagi rész pedig a kiadókra ezimendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krral több.

Magánhirdetéseik megállapodás szerinti számítottak.

Nyilt-tér három hasábos sorért 10 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésért 80 kr.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Selmeczbánya jun. 10.

Éppen egy hónapja annak, hogy a Sz. Erzsébet kápolna fűdele lángokban állott, melyek a sötét éjbe nappali fényt löveltek ott az egykori „Antali kapu“ tájékán.

A tűz kárt tett az épületen, sok anyagot emésztett meg s az estimára hívó harangot is leolvastotta; de a kár nagyrészt megtérül már is biztosítási összeg fejében.

A veszedelem nagy volt a tüzeset alkalmával, mivel, ha tűzoltóink meg nem akadályozták a tűz tova terjedését, egész utecasorok eshetnek vala martalékául. — E gondolat félelemmel tölthet el bennünket; de egy előnyt el nem vitathatunk, mit e veszedelem előidézett, azt az érdeklődést, mely e tüzeset nyomán kelt a kápolna ügye iránt.

Ez érdeklődés nyilvánulásának tartandó a városi tanácsnak azon intézkedése, hogy a kápolnának városunk ezen Árpád korabeli emlékének helyrehozatalát újabban szőnyegre hozta.

A kápolna mint tudva levő, némi pénzalap-pal bir, melyet a városi tanács kezel, oly nagy-gyá szándékoztván azt növelni, hogy azzal stilszerűen restaurálhassa azt.

De a pénzalap még elégtelen a terv kiviteléhez, az idő vasfoga meg naponta letör egy-egy parányit a régi emlékből s így a tőke lassú kamatoztatása nem lehet alkalmas mód a tőke növelésére.

A városi tanács az illetékes fórumokhoz

TÁRCZA.

Margit napra.

(1891. június 10.)

Feloldva ajkam szőnyűgző bilincse,
S imázom ma, miként a gyermek én;
Templommá vált szobámnak minden zugja
E szent napon, nevednek tünepén.
Most félre minden büszkeség, hiúság!
A földig hajtom érted homlokom . . .
Te édes, drága, harmattiszta lányka
Légy áldott, boldog én imádkozom.

Légy áldott, boldog, ünnepe, imádkozom,
Én kívánom, hogy az legyél te, az!
Ne lopja arezod halvány rózsapírját
A néma köny, vagy eltított panasz.
Gyűljön fel élted csendes égderűjén
Csillag, — mesés egy hosszú évsoron . . .
Te édes, drága, harmattiszta lányka
Légy áldott, boldog, én imádkozom.

Mióta lelkem tőled lopja álmát
Csodás játékot űz a sors velem,
Mosolygó ajkad az én nevetésem,
S ha sírni látlak, — én is könyezem.
S a kicsiny felhő árnyat vet valómra,
A mely előtted futva átoson . . .
Te édes, drága, harmattiszta lányka
Légy áldott, boldog, én imádkozom.

Legyen való lelkednek mind a vágya,
Míról csak sejt, vagy lopva álmodik;
A lét kortjének legdrágább virága
Hullassa rád le díszét, szirmait.
S az álom karján hogyha szenderegysz te
Akkor se láthass fölött sorsodon . . .
Te édes, drága, harmattiszta lányka
Légy áldott, boldog, én imádkozom.

fordult, köztük a „műemlékek fentartó bizottság“-hoz is, lehető támogatásért, — de azt hisz-szük e fórumokon kívül van még egy másik is, a melynek támogatására szintén reá kerül majd a sor s ez a városunk s környékének r. k. közönsége, ámbár meglehet, hogy e tehertől közönségünk megmenekszik, viselven már amúgyis azt egy izben.

E soroknak nem ezélya az alap növelésére irányuló gyűjtésre való felhívás; csupán megnyugtató irattak ezek azoknak, kik az Erzsébetkápolna ügye iránt érdeklődnek s már-már aggodalommal tekintettek ama pusztulni induló romokra, de másrészt emlékeztetni akartunk sokakat arra, hogy van ám egy emlékülgyünk is, a magyar Szent Erzsébet kápolna ügye, mely mindnyájunk támogatását megérdemli, legyen bár e támogatás ez idő szerint nem több, mint e régi emlék restaurálása iránt folyamatban levő intézkedések iránti érdeklődés.

Ez érdeklődés is erkölcsi támogatás, buzdítás számba megy azon kevesek eljött, kiket az intező körök, a kezdeményezők gyűjtő neve alá foglalunk.

A moh szerepe a csapadék eloszlásában.

(Vége.)

Egy más alkalommal Sphagnum acutifoliummal, ezzel a fák tövét övedző mohlal, tettem kísérletet, mely

Lágyan morajló erdőnek ölében
A bűgő gerle csak rólad beszél,
Epedő hanggal nevedet kaczagja
S felém hozza a lenge, röpke szél
„Te mindenem vagy!“ Ezt beszéli minden,
A rezgő hang, a lebke fényatom . . .
Te édes, drága, harmattiszta lányka,
Légy áldott, boldog, én imádkozom.

Feloldva ajkam szőnyűgző bilincse! . . .
Miért nem jössz ilyenkor én életem?
Hogy elmondjam, mi titkom évek óta,
Lelkem felét hogy benned fellelém!
Rejtett, epeszó vágtyól áradozva
Eléd hajtnám a porba homlokom
Te édes, drága . . . óh, de félre minden,
Bóhó szív esitt! esitt! most imádkozom! . . .

L. Dávid Béla.

Erdei mulatságon:

Dévaj zenétől zeng az erdő,
Csak lelkem néma, hallgatag.
Űz valami a tánczteremből,
Hol lenge párok lejtve ringanak.

A hervadt rózsza keblemen csüng,
Mint lelkemen a szerelem . . .
És másnak karján lejt a lányka,
Ki ezt a rózsát adta én nekem.

Hervadj rózsám, halj meg szerelmem . . .
Eltépe gyöngye leveled,
Mihaszna, — hisz nem téphetem szét
Szívem rózsáját, hű szerelmemet!

Ha tépe is, — bímbót vet ujra,
Tüzes láng minden levele,
Tüzes láng, amely kinez, éget
S hogy elhulljék, — el kell mulnom vele!

még meglepőbb eredményre vezetett. Ebből csak 100 ctm. vettem s ez eredeti súlyából 0-107 klgrmot vesztett, ami vonatkoztatva egy négyzet méterre 10.7 klgrmot tesz.

Hogy megtudhassam, mennyi idő alatt telik meg a moh vízzel, a Hypnumot és Hyloconiumot teljesen megszáritottam. E 6 fajból közepes keveréket csinálva 100 grammot mértem le, ezt 11 C fokú vízben 1 percig tartogattam, abból kivéve s felültesen lecsöp-pegtetve a vizet, megmértem: súlya 600 grammal szaporodott, azaz összesen 700 grammot nyomott, tehát egy perc alatt súlyának 6-szorosát vette fel. Ugyan-ezen súlyt kaptam, mikor a mohot megszáritván, újra 11 C fokú víz alatt tartottam 5 percig, mértem fenti módon s az eredmény megint 700 gram volt. Ugyan-ezen súlyt kaptam, mikor a mohot 10, 15, 30 percig a vízben tartottam.

Ebből az következik, hogy a moh súlyának hat-szorosát képes a vízből felvenni s hogy e mennyiséget már első pillanatokban veszi be.

Mi nézetem szerint nem kis horderejű felhőszakadásoknál; mert míg a mohos lejtő óriási víztömeget nyel el, addig a kopasz lejtőn a vizek feltartózatlanul rohannak, utjukban eső tárgyakat magokkal ragadva, ezeket faltörő kosokul használják fel, pusztítanak s rombolnak mindenütt, amál is inkább, mint hogy a felhő szakadás rendszeren csak néhány percig tart.

Vagy hasonlítsunk össze nagyobb szárazság után két egyformán hajló lejtőt, melyek egyike mohos, a másika pedig mohtól ment, mint ezt megközelítőleg a Paradisomhegynél találjuk, melynek éjszaki lejtője mohos a déli pedig kopasz; bővebb csapadéknál azt fogjuk tapasztalni, hogy a déli oldalról az egész csapadék rohanó patakokban zuhan lefelé, vízmosásokat alkotva, a magával ragadott törmelékkel elrontja a völgy lakó-

— — Lassanként! Mint e zaj mulása,
Mely mégis oly sokat beszél . . .
A messzeségből alig hoz már
Sötét szárnyán zenét az estisziel.

Pedig a táncznak vége sincs még,
A cigány húrja még rezeg.
Messe bolyongtam s a magányban
Most veszem észre: könnyezek!

Vagy nem az én könnyem talán ez,
Mely arezomon végig borít?
Nem! — Isten könnye hull az égből,
Villámok szobzik a fölgűlyt borít

Vihar van, — Vége lesz a táncznak,
Észled a sok lenge pár . . .
Menjenek! — En meg hadd bolyongok
Bús fegetegben, mint a vészmadár!

Apró Béla.

A kálvárián.

Alig zöldül ki a rét, virággal himezve szőnyegét,
alig rejti el ágait a fa susogó dús lombhozát közé, árasztja el finom illatát árnyas rejtekben a gyöngyvirág s mosolyog felénk égszínű szirmaival a nefejeits, — nem egy sétalót esal ki terebélyes fái alá, bazalt szikláira, kápolnái ele a kálvária hegye.

Az egyiket a szabad lég utáni vágy hozza ide; a másik merengeni dél le a százados hárs tövére; azt áhitat serkenti buggó imában kulcsolni kezeit a szent szobor előtt; emezt megragadja a szabad természet főséges szépsége, s elnémitva ajkait, szívében a sejtelmes ihletet kelti föl, mely a fűszál hajladozásában, a szirt merev falain, az ott a völgyben szakadozott fátolyként elterülő fehér párázat hullámzásában ott látja az alkotó erő nyomát, folytonos működését, közvetlen, mindenütt való jelenlétét.

A másik komoly elmélkedésbe merül; vallásosság

Heti naptár.

Table with 4 columns: Havi és heti nap, Katholikus naptár, Protest. naptár, Izraelita naptár. Rows include days of the week and corresponding dates for different religious calendars.

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

F. é. június-hó 8-án Kisiblyén megtartott tavaszi mulatság alkalmával Mráz Venczel légszeszgyári gondnok úrtól, a felmerült esetért és az ebből eredő sértésért bocsánatot kértünk.

Krajesovits Ferenc. Bögözy Antal.

Ugyancsak ez alkalommal Jahn Vilmos férfiruhakészítő urra mondtott sértő kifejezéseimet vissza vonom s sajnálatomat fejezem ki a történetek felett.

Krajesovits Ferenc.

Schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 15.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 240 versch. Qual. u. 2000 versch. Farben, Dessins etc.) vers. roben und stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Dépôt G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. 1

*) Az ezen rovat alatt közöltékt nem felelő a Szerk.

ÜGYNÖKÖK törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizesés melletti eladására általunk a legelőnyösebb feltételek mellett mindenhol felvételnek. Fővárosi változólet társaság ADLER és Tsa Budapest, Fűrdő- és Dorottya-utca sarkán.

Liebe J. Pál Drezda. Liebe Sagradabora (Cascara sagrada) fájdalom és utókövetkezmények nélkül ható enyhe, kellemes ízű hajtószer, tartósan szabályozza a székrekedést és hosszabb időn át használható. — Eredeti üvegekben a gyógyszerárakban „Liebe” név alatt. Selmeczsbányán Sztankey Ferenc gyógyszerárban.

ASSICURAZIONI GENERALI 1890. ÉVI MÉRLEGE.

Table with columns: BEVÉTEL, KIADÁS, A tétel neve, Üzlet, Vagyon, Összes bevételek, Üzlet, Vagyon, Összes kiadások. It details the financial results of the insurance company for 1890.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez — Előbiztosítási osztály. (1890)

Table with columns: A tétel neve, Üzlet, Vagyon, Összes bevételek, A tétel neve, Üzlet, Vagyon, Összes kiadások. It details the profit and loss account for the insurance company.

VAGYON Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1890. december 31-én TEHER

Table with columns: A tétel neve, A, B, ÖSSZESEN, A tétel neve, A, B, ÖSSZESEN. It details the assets and liabilities of the insurance company as of December 31, 1890.

Dr. Bassoni Richard, Besso M., de Bruch Ottó, de Calabi R., de Daprek Dorottya János, de Sagré V. — A vezérigazgató: Besso József.

Bővebb zárszámadási jelentések az alábbi irodákban kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb kérésre adandók és Glet, fűz-, szállítmány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és vízszállítás-társaság és baleset ellen való biztosítások az Első osztr. általános baleset ellen biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadandók.

A selmeczsbányai ügynökség. TIRTS REZSŐ.

Nyomatott a kiadó-tulajdonosok Joerges Ágost öz. és Fia könyvnyomdájában Selmeczsbányán. 1891.

Kiadó Jelenlaks. A Kachelmann-féle házban a Szent Haromszögterem egy II-od emeleti lakás kiadó, mely 2 udvari szoba, konyha, étel- és lakmárta, valamint egy elosztóból áll.

A Barszklentői firtódon, Giller-féle házban, firtó salsion alatt egy burorozott szoba, konyha, pincze 1 firt, egy kisebb szoba 50 kreit naponta kiadó. — Mindennap megtekinthető. Kuchta ottani tanító úr szíveségének igénybe vételével.

Hűzeladás. A korház-utcazi 69. számú, egészen újra kijavított ház, igen szép kerttel, melyben kifutó forrás-vízrel adó, fűzött, szabad kezből eladó. Készlethi felvilágosítást ad.